

Iesus q̄ vocat̄ x̄ps. tūc totius terre dñationez ob-
tinebis. q̄ p̄ hanc v̄ginē habemus v̄x. Io seph. q̄
pascit oēs seculū. iō dñi saluator mundi. Sic genera-
tio marie nō cōputat̄. q̄ eadē generatio est marie
et ioseph. q̄ fuerūt ambo de vna tribu. Iō sub ge-
neratione Ioseph generatio marie cōputat̄. Sic
ergo oēs generationes. ab abraā vsq̄ ad dauid sūt
xliij. Di iudices fuerūt. Itē oēs generatōes a Da-
uid vsq̄ ad transmigratiōē babilonis. xliij. Di re-
ges fuerūt. a trāsigratiōē babilonis vsq̄ ad x̄pm
xliij. et fuerūt pontifices. et sic oēs generatiōes. xliij.
significabāt x̄pm. q̄ erat iudex. rex. et pōtifer. Sic q̄
sub illis finitus. iudiciū. regnū. siue pontificatū erat
status iudeoz. q̄ expectabāt eū cui nō deberet suc-
cedere alius status. Iō veniēte x̄pō q̄ in se omne p-
fectionē p̄tinet amplius status ecclē nō mutat̄. s̄
militabit sub x̄pō. Sic etiā v̄rgo beata oim sc̄oz
pat̄r v̄tā in se habuit. fidem abraē. misericōdiam Da-
uid. sapiam Salomonis. iusticiā Ezechie. et sancti-
tatē Iose. et nō solū in se habuit. s̄ etiā eos omnes
in v̄tute excellit. imo oēm fidē illoz et virtutē x̄pm
generando compleuit. Sic etiā sc̄a v̄rgo que nūc
filio eius militat. et vsq̄ ad coronā regni militabit
sc̄a v̄tā ex marīa fide et omni v̄tute refloret. v̄t dīc-
ps. Refloruit caro mea. que q̄dem floruit in cōce-
ptione x̄pi. Marīa etiā floruit in passione. resurre-
ctione. ascēsiōe. et gl̄ificatione x̄pi. et hoc habem⁹
ex v̄rga v̄rgine marīa q̄ p̄tulit florē inestimabilis
pulcritudinis x̄pm. sicut h̄t in sermone Anonīs
p̄biteri de natiuitate dñi sup illo verbo Isae. xj.
Egrediet v̄rga de radice yesse. q̄ sic inquit. Marīa
hec singularis v̄go pulcra padisi arbor est. Nā dñi
v̄rgā noīat. disciplinā. castā. humilē. modicā. sed
in altū cordis hūiliter creuisse insinuat. habes ar-
boris pulcritudinē vide et fructus ipsius venusta-
tem. Et flos inq̄t de radice eius descēdet. Flos vir-
ge et fructus arboris dñs n̄r ih̄s x̄ps. Nō em̄ quia
flos. iō non fructus. nec q̄ fructus est x̄ps. ideo nō
flos. Obutauerūt aut̄ sibi sicut veritas et misericor-
dia. ita flos et fructus in x̄pō. flos ad v̄tutē. fruct⁹
ad misericōdiam et pacē p̄tinet. Sicut nāq̄ in flore p-
missio. in fructu redditio. p̄missionis est. ita et dñs
suis fidelibus in fidelitate p̄senerantibus p̄misit.
in misericōdia soluit. Dñs ps. Ipe est qui coronat te in
misericōdia et miserationibus. Et tria in arbore cerni-
mus. ip̄am. s. arborē. florē et fructus. Tria quoq̄ in
dño n̄ro ih̄s x̄pō. Ad hec tria quodāmodo simul p-
tinētia aduertamus. ip̄o testāte de se dīcente. Ego
sum via v̄tas et vita. Nā v̄tā in exēplis. v̄tas iō
crina et p̄missis. vita in v̄tute exhibitōe. Igit̄ v̄tā ad
arborē. v̄tas ad florē. vita ad fructū p̄tinet. Itē ar-
bor est x̄ps in p̄uersatione. flos in resurrectione. fru-
ctus in ascensionē. In v̄tā em̄ x̄pi fidei n̄re rectitu-
do est p̄ doctrinā informatio. et sic in p̄uersatiōe ve-
lut in arbore stamus. In resurrectione aut̄ eius spe
florescimus. In ascensionē fructū p̄cipim⁹ diuinita-
tis. Nō em̄ ip̄e solū p̄ resurrectionē et mortē reflo-
ruit. s̄ etiā n̄ra fides emortua in ip̄o reuixit et reflo-
ruit. Dñs spe psallimus cū ps. Refloruit caro mea
in spe. In ascensionē vero fructū diuinitatis spiri-
tus sancto misso de celo in ap̄lis participamus. S̄
et singuli nostr̄ qui velut arbores in hōio domi-

nico sumus. si in arbores bone in fide v̄tando exi-
stimus in bona operatione ac maloz patiētia p̄-
mo hic boni odoris florem p̄mittimus. v̄t postmo-
dū in fructibus cōtemplationis eternaliter gaude-
amus. Deniq̄ siue x̄pm in arbore pulcerrima cū
floribus suis intellexeris. siue matrē v̄ginē in ar-
bore. In fructu autē arboris dñm ih̄m estimabe-
ris. q̄d cūq̄ hōz siue v̄tūq̄ dices nō errab. Videte
charissimī quō x̄ps flos et v̄ga et v̄go marīa n̄ solū
iustos. s̄ et p̄ctōres i sua h̄z generatōe. imo maior o-
dor pietat̄ nob̄ p̄ctōrib⁹ i cor̄ spargit cū audim⁹ q̄
nō p̄t iustos s̄ p̄t p̄ctōres x̄ps v̄t sic a p̄ncipio
euāgelij dñi filius dauid qui fuit peccator. post hoc
abraā qui fuit iustus. Et licet ex hac causa sit scri-
ptum q̄ licet vicinior dauid fuit p̄missio facta q̄
abrae. q̄ abrae dictū fuit. In semine tuo. i. x̄pō fi-
gurato p̄ Isaac b̄ndicentur omnes gētes. Dauid
aut̄ dictū est. De fructu v̄tūris tui ponam super se-
dem tuā. Tamē p̄pter spem retribuendā p̄ctōrib⁹
x̄ps p̄mo dauid ascribit qui fuit peccator. v̄t ne-
mo peccatorz desper. s̄ credat iusticiā faciēdo et pe-
nitendo. Et sic poterit esse in generatiōe x̄pi. S̄
non filius adam veter⁹. neq̄ ene. s̄ filius noui adā
id est x̄pi. et ene. i. v̄ginis gl̄iose v̄t i eoz generatōe
refloreat hic i ḡra. et in futuro per gl̄oriam.

De exaltatione sc̄e crucis. Sermo. cxxvij.

Mibi aut̄ absit gloriari
nisi in cruce dñi nostri ih̄s x̄pi. p̄ quē mi-
hi mundus crucifixus est. Gal. vj. In
summa verborz duo innuunt. P̄mo q̄ solū in
cruce x̄pi sit gloriandus. Secō sub dīc causam ibi.
per quem. De p̄mo dicit. Absit mihi glo-
riari. q. d. quidam gloriānt̄ in diuitiaz affluentia.
ps. xlvij. In mltitudine diuitiaz suaz gloriānt̄. hoc
non est faciendū. ps. lxj. Diuitie si affluant nolite
cor̄ apponē. j. Cho. liij. Quid habes q̄ nō accepi-
sti. si accepisti cur gl̄iaris. nescis q̄ tibi datū est ad
salutem vel ad damnationem. Aliqui gloriānt̄ in
seculari potentia. v̄t pater Iudith. xliij. de Holo-
ferne qui gloriabatur quasi potens. et in potentia
sua corruit. hoc non est faciendū. Eccl̄. x. Om-
nis potentatus brevis v̄tā. Sap̄. vj. Potentes
potenter tormenta su stinebunt. Aliqui in religio-
ne simulata. ad Gal. vj. Volunt vos in carne cir-
cumcidī. v̄t in carne vestra gloriēnt̄. Sed absit
mihi nisi in cruce dominica. ibi debemus gloriari.
quia crepti et liberati sumus a miseria. seducti per
primum lignum. De cruce x̄pi p̄mo viuifi-
cat contra mortificationem. per lignū mortifica-
ti fuimus. Ambros. Domi noctalis morsu in mor-
tem corruit. In hoc ligno sumus viuificati. Berni.
In arbore crucis dominice p̄det omnis v̄tē fru-
ctus. In ea pependit christus benedictus fructus
qui est v̄tā. Iohannis. xliij. Ego sum via veritas
et vita. Deute. xxx. Er̄t v̄tā tua ante te pendens.
Ambrosius. Sicut pomum in arbore. sic christus
in cruce. Secundo saluificati sumus in cruce
contra damnationem. Nam crux christi est archa
noe in qua saluatum est genus humanū. De qua
Sap̄. xvj. Exiguo ligno credūt hoies saluare aīas
suas. Gre. in registro. Quid cruce x̄pi p̄ciosius de

De exaltatione sancte crucis

qua nobis gra. salus et vitus xpi. **Ii.** Si pculis et pcellis mudi inuolueris lignu ascende crucis et liberaberis. **Aug.** in finone. **C**ruce xpi est nob cau-
sa tonus bntudinis. **j.** **De. ij.** Pcta nra tulit in cor-
pore suo sup lignu. **Mg** in. **li. di. xix.** Penā pctō
rū nroy ipe pultit. i. pfecte tulit. **Aug.** Si eque pē
sat culpa hois et ptiū redemptionis non tm distat
ortus ab occidēte. **ps.** Apud dñm copiosa redem-
ptio. **Eusebius.** Tota salus hūani generis puenit
ex ligno crucis. **Rich.** de scō vic. **S**icut p diabolu
in ligno tribulatio. sic p crucē venit nobis ois cōso-
latio. **Tercio** in cruce virtutes multiplicanf. **Fi**
gurat **Gen. xxij.** Cū abraā alligasset ysaac sup stru-
em lignoz. dictū est ei. **M**ultiplicabo semē tuū si-
cut stellas celli. **Spūalr.** sic **Abraā.** i. deus p. obtu-
lit filiū in ligno crucis. hinc ois multiplicatio grē
et vtutis **Joh. xij.** Si granū frumenti mortuū fue-
rit multū fructū affert. **Nā** xps in cruce nos mul-
tas docuit vtutes. **Prmo** docuit obedienti-
am. **ad Phil. ij.** Factus ē obedies vsq ad mortē.
i. crucis. **In oīone** pclusit **Matth. xxvj.** Non sicut
ego volo p. sicut tu. ppter nram obedientiā. **Ro.**
v. Sicut p inobediētā vnus hois pctōres pstituit
sunt multi. ita p obedientiā vnus iusti pstituitur
multi iusti. **Et** sic xps fuit obediens multo magis
nos. **Damas.** Indignus est diuina clemētia. q̄ vixit
sine obediētā. **Secdo** docuit patientiā. **j.** **De. ij.**
Cū malediceret nō maledicebat. sic et nos. **Iaco. v.**
Patientes estote pfirmātes corda vra. **Mero.** Sive
ri sumus xpi discipuli. opprobria et detractiōes de-
bemus libetē amplecti. et equo aio ferre. que mgt
nē pultit. **Matth. x.** Nō sit discipulus super mgtm
Greg. Si passio xpi ad memoriā reuocet. nihil tā
grauē q nō equo aio sustinetur. **Tercio** docuit
charitatē. et h in pmo vbo dices. **P** dimitte illi rē
Ece speculū sine macula cōspuit. glia celoz irri-
det. et orat p inimicis. **Joh. xv.** **M**aiore charitatē
nemo habet vt aiām suā q̄s ponat p amicis suis.
et orat p ips. **De.** In q̄ illuxit clari? q nos dilexit
dñs. q̄ in cruce et passioe eius. **Damas.** li. **li. c. xxiij.**
Quid magis ad charitatē accēdit. q̄ q ppto filio
suo nō pepcit p. et fili? p pctōribus orauit. **Symō**
de casta. **P**rauit miscdia. et orare non vult miseria.
orauit iudex vt oraret reus. iux illud **Matth. v.** **D**i-
ligite inimicos vros. et orate psequētibz vos. **D**i-
lexit em nos pl? q̄ matrē. q̄ discipulos. q̄ sanguinē
q̄ corp? q̄ vitā. q̄ etiā aiām. q̄ illa oia reliqt. et nos
redemit. in hoc maxia charitatē ondit. **De.** **N**ihil
re mihi reddit ita amabilē bone ihu sicut calix quē
bibisti. **Berū.** **Q**nta charitas. deus bibit mortem
ne mors biberet hoīem. **Inno.** **S**ustinuit suā pas-
sionē vt emeret tuā dilectionē. **Berū.** **Q**uid glōsi-
us q̄ q nos tantū estimauit p. **Quarto** docu-
it pietatē in hoc q nre miserie in ppria psona sbue-
nit faciendo miscdia quaz docuit. **Lu. vi.** **E**stote
miscdes. **P**oc notat in scdo vbo qd dixit in cruce
Hodie mecū eris in paradiso. **M**agna miscdia nō
legit de latrone qdq̄ boni fecisse. **Greg. xvij. mor.**
Iatro in cruce pendēs manib? ac pedib? ligatus
nihil hūs libez misit cor ad credēdū. linguā ad cō-
fitendū. et ei miseris est in cruce. nobis ad doctri-
nam vt sumus ad misericordiā prou. **Lu. vi. Om.**

ni petenti te tribue. **Thob. liij.** **N**e aſſertas facē m-
am ab vilo paupere. **Prover. xxij.** **Q**ui prius est
ad misericordiā benediceſ. **Quinto** in cruce do-
cuit equitatē in verbo tercio. **M**ulier. ecce fili? tu-
us. **I**usticia requirit q̄ ipam cōmendarē in mun-
do. que nouē mensibus eū in mundo cōmendant
recepit in vtero que eū caste concepit et dulcis aluit
Berū. **S**tabat mē dolorosa iuxta crucē lachrimo-
sa. vidit filiū conspuū. flagellatū. coronatū. perfor-
ratum. cruci cōclauatū. gladius symeonis ptransi-
uit aiām eius. **I**uste et merito eam cōmendauit lo-
hanni. **Mero.** **R**emento parentū sub quoz manibz
sumpsisti nutrimentū. **Ceſt. liij.** **Q**ui timer de-
um honorat parētes. et quasi dñs fuit eis. **Ne**
xto docuit exemplū patientie in quarto vbo. **He-**
ly hely lamazababani. i. deus deus me? vt quid
dereliquisti me. nō impatientiā in his vblis expref-
sit. s. magnitudinē sui dolor? quē p nobis sustinu-
it. **N**on em fuit derelictus in vnione psonali. q̄ ad
sepatōnē diuinitatis ab hūanitate. s. sic q̄ diuinitas
exposuit humanitatē passioni sine defensione et p-
tectione. ac si non fuisset sibi vnita. **S** eius passio
maior passione oim martiz. et m patietē sustinuit
sic et nos. **S**eptimo docuit desiderū salutis nre
in qnto vbo. **S**itio. i. ppter vrām salutē. **Berū.** **D**
ñe cruciat te plus sitis q̄ crux. de cruce siles. no-
strāq̄ salutē sitis. indei vō sanguinē. **I**ntm aut si-
ciebat nram salutē. vt etiam pateret in lingua q̄
ipe accepit amay vinū. non ad bibendū. s. ad gu-
standū solū. quia dederunt ei acerū felle mixtum.
iuxta illud **ps. lxxvij.** **D**ederūt in escay meā fel et in
siti mea potauerūt me aceto. **E**t sic sitis ei? fuit fer-
uēs desiderū nre salutis. **Matth. v.** **B**ni q̄ esturiūt et
sitiūt iusticiā. **ps. xli.** **S**ituit aiā mea et. **Nā** nrm
desiderū nullibi magis q̄ ad salutē nram esse debz
ps. xxxvij. **D**ñe añ te oē desiderū meū. **Octauo**
docuit obediētā et firmitatē in sexto vbo. **S**ūma-
tū ē. i. imperiū et volūtas p. desiderū parz. salus
pctōz. **E**t sic nos obedire debem? firmi. **Nā** ipe dī-
xit **Joh. viij.** **Q**ue placita sūt ei facio sp. **Jo. v.** **N**ō
veni facere volūtatē meā. s. ei? q̄ misit me. **j.** **Regū**
xv. **M**elior ē obediētia q̄ victima. **Gre.** **S**cel? ydo-
latricē est nolle acquiescere. **E**t **Deut. xvij.** **S**i non
obedientes fueritis peribitis. **E**t obediētia debet
pseruare in finez. **S**icut xps non descendit ppter
matres vel discipulos nec in deos. et sic nos. **Deb.**
xij. **R**ecogitare eum qui talem sustinuit aduersus
semetipm contradictionē vt non fatigemini ani-
mis vestris deficientes. **I**deo **Aug.** **N**ulla mors
horribilioz morte xpi. **Sap. ij.** **M**orte turpissima
condempnemas eum. **I**deo turpissima vt nullaz
mortem timerem? **Nā** aliqui non timent mor-
tem. sed genus mortis. **M**ono docuit de rebus
prudētē facere finalem dispositiōnem. **Nā** pru-
dētia requirit vt homo in periculis cogitet de me-
lioris boni conseruatione. **E**t sic xps vltimo aiām
commendauit patri dī. **I**n manus tuas commen-
do spiritū meum. **S**cuit em animam suam patri
cōmendant. tamen in articulo mortis cōmendauit
eā ppter nram eruditōnē. vt de rebus prudētē di-
spositiōnē faciam? et in hora mort? seruētus puer
terem? nos ad deū. **Nā** sicut ipe pdidit testamētū

sa de commendabit ipalia. miltib⁹ vestimenta. corp⁹ sacramental⁹ nob. discipulos p^{ri} Job. xvj. Pater serva eos in noie meo q^s dedisti mihi. matre iohā ni. spm patri. Sic nos vt nudī xpm in fine seqmur nos spoliemus in habitu et affectu. Exod. xxv. In spice et fac fm exemplar et. Quarto glari debe mus in cruce quia per illā diabolu supavit. Greg. Qui in ligno vincebat et. Figura tur bester. vij. Aman ponit lignu et in ipso suspens⁹ est. Rich. de scis vte. Crucis signaculu est demonib⁹ suppliciu et tormentu. Jo canit ecclia. Nulla ptra h signum stat periculū. Aug. Vbi signū crucifixi et fide et de uotione pcesserit. ibi inimic⁹ nihil nocebit. Exem plu de iudeo in ecclia deserta cruce signato. Et di co cū fide et deuotione. nō in iniquitate. vt vadēs ad fornicationē. Chuf. Nescit crux xpi p^{ri}ocinari cri mini. h deuotioni et dilectioni. Aug. Excedit ideo xps in cruce brachia vt esset patre p^{ri}bere auxilia. Jo canit ecclia. Crux pellit omne crimē et. Qui to p cruce celū referant. Isa. xxiij. Dabo clauē do mus dauid et. Nā suis meritis nullus pōt igredi celū nisi p meritū passionis. Vñ mgt in. liij. ol. iij. Nec circūcisio nec baptisim⁹ apuit aditū regni ce lestis nisi hostia salutaris. Heb. x. Vñtes fiducia in introitu scōp in sanguie xpi. Vñ in. iij. vñtin. xviij. Dens decreuerat vt ppter p^{ri}m nullus intra ret paradisu nisi in vno hoie tanta esset humilitas q oibus p^{ri}ce posset. sic in pmo hoie fuit tanta su pbia q oibus no cuit. et h solum in xpo est. Et sicut olim in morte summi pontificis. Qu. xxvj. pfugl habebāt ingressum. et sic p passionem in cruce xpi Greg. in dyalogo. Quq⁹ q^s celesti bñtudine dign⁹ foret. nisi vñs felicissime passionis xpi suppleret. Nec ē scala Jacob. Gen. xxvij. cū⁹ summitas ce los tāgebat. Vñ canit ecclia. Nec ē scala peccato rum et. Sexto in cruce nos p^{ri} recōciliant. ad Col. i. Per sanguinē crucis eius pacificās q in ce lis et in terris sūt. i. hoies et angelos. Habanus. In cruce scia respiciunt angeli cumulara sua gaudia. Ro. v. Cū inimic⁹ essem⁹ recōciliati sum⁹ p sangui nē filij eius. Berni. Respice o hō quantū ogligaris patienti dño. q^{ri}tidiana xpian lectio debet esse dñi ce passionis recordatio. Berni. Memor ero q^{ri}ditu vixero laboru mox.

Sermo. cxxviij.

Ad idem.

Sicut exaltauit moy

ses serpentē in deserto. ita exaltari oportet filiū hois. scribit Job. iij. et legit⁹ hodie na die p euangelicali officio. Nam in exa meron. dicit⁹ q gallus albus suspensus ad modum crucis naturaliter leonē fugat et terret. teste pho. x. aialiū. q^{ri} alr. Leonē fugat gall⁹ et eleuantē mus. Cu tus rō est. Nā naturale odiū est inter leonē et basiliscū. vt refert Is. in historijs naturalib⁹. Leo igit cernēs albū gallū estimat eū basiliscū et fugit. Spi rituall⁹ p albū gallū intelligit xps. nā sicut gallus nūciat trāquillitatē et tēpstatē aeris dñi et noctis. sic xps nūciat nobis lumē dñi. i. g^{re} cū dixit Job. xij. Vñ lucē habetis credite in lucē vt filij lucis sit⁹ Sicut nūciat nobis tēpstatem noctis. i. senerita tem sue iusticie. Au. xviij. Vñt dñs q^{ri} delide

rabitis vidē vñū dñi filij hois et nō videbitis. Iste ē albus gallus. i. innocēs. j. De. ij. Berni non fecit. nec inuentū est mēdaciū in ore eius. Et tñ innocen ter suspensus est in cruce cū alis brachioz. De qui bus ps. Sub vmbra alay tuay ptege me. Jo me rito tñmet ipm leo. i. diabolus. q^{ri} ab eo supar⁹. De quo Dage. omel. liij. Crux xpi est p quā mandus vincit. et ptra pñcipes mūdi trūphat. Itē Plin⁹ in speculo naturali. Carnes crudet calide galli po site sup morsum spentis extrahūt venenū. Sic passio xpi posita sup mentē a spente. i. diabolo sau clatā venenū extrahit p^{ri}oz. Et h figurat Qu. xxj. Cū dñs misit in filios isrl⁹ spentes ignitos in deser to. ppter murmuratōē ptra moysen. cū dixerūt. Cur nos eduxisti de egypto vt moreremur in soli tudine. deest panis. non sunt aque. sia nra nauseat sup cibo isto leuissimo. ppter q^{ri} plagauit eos dñs p spentes ita vt morerent⁹. Vñt venerūt ad moy sen et dixerūt. Peccauimus. q^{ri} locuti sumus ptra dñm et te. ora vt tollat a nob spentes. Oratit moy ses p p^{ri}lo. et locutus est dñs ad eū. Fac serpentes eneu. et pone eū p signo. q^{ri} pcussus aspexerit eū vi uer. et fecit moyses spentē eneu et posuit p signo in palo. quē pcussit inspicētes sanabant⁹. Spūall⁹ hec fuit figura passionis xpi. Nā omnes eram⁹ infecti a spente infernali. et nullū fuit remediū cōueniēt⁹ us. q^{ri} q^{ri} spens sine veneno. i. xpi corp⁹ fuit suspem sum in palo crucis. Nā sic serps eneus habet simi tudinē veneni inq^{ri}tū dicebat spens. fuit tñ sine ve neno. q^{ri} ene⁹. sic xps habuit similitudinē veneni id ē p^{ri} ex carne passibili. fuit tñ oino sine peccato. Et iō sicut aspectus illius spentis enei saluauit a cor porali morte. multo magis q^{ri} intue⁹ crucifixu sal uat a morte eterna. De q^{ri} Aug. Frēs vt sanemur xpm crucifixū intuemur. Vñ em Eusebius in ser mone. Zora salus mēris et corpis puenit p^{ri}te cru cis xpi hoibus vnueris. Idcirco merito legit⁹ p themate. Sic exaltauit moyses spentē et. vt ois q^{ri} credit in ipm non p^{ri}erit h⁹ habeat vltam eternam. Vñ in summa vboz duo innunt. P^{ri}o opor tuna necessitas nostri remediū. Scdo subtingitur imensa vtilitas nostri premij. ibi. omnis qui cre dit. Vñt p^{ri}mo innuntur oportuna necessitas no stri remediū dicit. Sic exaltauit moyses serpentē in deserto. ita oportet exaltari filiū hominis in cru ce. Vñt san ctus Thomas parte. iij. q. xlvj. Opor tebat xpm in cruce exaltari nō necessitate coactio nis. quia absolute loquendo possibile fuit deo ho minē alio modo liberare. s. p solā voluntatē cōdo nando nob p^{ri}ā. vt dicit Leo papa in smone de ra mis palmar. Omnipotēs filius q^{ri} p eandē essent iam est eq^{ri}lis p^{ri} potuisset hominē liberare solo im perio voluntatis. iō nō oportuit xpm in cruce exalta ri necessitate coactionis h⁹ pgruitatis. q^{ri} dicit Aug. xliij. de clui. dei. Hoc fuit diuine dignitari cōgruū. vt nos dignat⁹ est p mediatorē dei liberare et hoim Itē pgruū fuit ex parte sui et ex pte nri. P^{ri}mo ex parte sui cōgruit sue iusticie. quia homo peccauit. et homine deulero eū non v^{ri} eripuit. h⁹ in humani tate p p^{ri}o humani generis satisfecit ille q^{ri} peccatū nō fecit. et sic p iusticiā suā liberauit hoim. Scdo pgruit iusticie sue i hoc. q^{ri} homo peccauit i ligno

De exaltatione sancte crucis

manducās de pomo vento. id congruit sue iusticie
quo ad satisfactionē ut exaltaret in ligno. De quo
Greg. Qui p lignū vincebat. in ligno quoqz vince
ret p xpm dñm nrm. Tercio congruit sue misicor
die. qz p se homo satisfacere nō posset p pctō totū
humane nature. de quo Apocal. v. Flebā multū.
qm nemo dignus fuit apire libz. s. redemptionis.
z solū. vij. sigilla etas. z dixit mibi angel. De fle
ueris. qz agnus q occisus ē dignus ē. Ecce magna
misicōia q p totius hūane nature liberatōe deus
p satisfactorē dedit filiū suū. z h fuit abundantio
ris misicordie qz si pctā absqz satisfactōe dimissis
set. De q Bern. Qñte est misicōie regē glorie pvi
li vniculo crucifigi. Inf. Quid misicordius di
ci pōt pctōi eternis supplicijs deputato qz accipe
filiū meū z ds p te. z filius dicit. psto sum. accipe
me z redime te. Aug. Si eque pensat culpa hoīs z
pctū redemptionis. nō tantū distat ortus ab occi
dente. z centz terre a summo celi cardine. ut iplea
tur illō ps. Apud dñm misicordia zc. **M**te
nota de exaltatōe xpi in cruce tria. pmo qz sit mo
dus. scō q fuit causa. tercio nra sequela. Pmo mo
dus notabilis z amicabil. qz pendebat in cruce in
longū. altū. latū z pfundū. Pmo in longū signi
ficans se peccatōre longanīmē patientissimē expe
ctantē. Isa. iij. Expectat nos de⁹ ut misereatur nri
parcēs nobis. Hoc aū passionē crucis angelis nō
fecit. s. statim eiecit de celo In. x. Videbā sarhanā
qñ fulgur cadentē. Nec etiā hoibus h fecit aū pas
sionē. qz adā de paradiso expulit. Dathan z abyron
terrā deglutire fec. S. nūc notabile est h quod dīc
Aug. Deus patēter expectat. benigne reuocat. ut
peccatōre sustineat. Hoc cōsiderās Bern. dīc. Ego
peccabā. tu dissimulabas. ego nō pīnebā a scelerē
bns. tu aut a vberib⁹. cur h assignat cām apls ad
Rom. ij. Ignoras qm benignitas dei te ad pñiam
adducit. s. si illā longanimitatē nō notab. tunc ira
dei gravior veniet sup te. Greg. Grauius damnat
quos hic longanimitē portat. Ro. ij. Scdm impe
nitens cor tuū thesaurizās tibi iram in die iudicij.
Scō pendebat in latū oñdens se hē latissimā
charitatē ad amicos z inimicos Math. v. Solū su
um fac oziri sup bonos z malos. pluit sup iustos z
iniustos. Job. xv. Ratorē charitatez nemo hz. ut
qz ponat aiam suā p amīcū suū. Si nemo p amī
cō morit. mltō mīn⁹ p inimicō. S. lata xpi chari
tas q nō solū p amīcis s. etiā inimicis mortuus ē.
Ro. v. Cū inimici essem⁹. recōciliati sum⁹ deo per
sanguinē ei⁹ filij in morte. multo magis recōcilia
ti salui erimus in vita spūs. Id de eius lata chari
tate scribit Sap. xj. Diligis oīa q sunt. z nihil odi
sti eoz q fecisti. Tercio pēdebat in altū signans
se aīaz nraz i celū introductorē. Jo Job. xij. dicit.
Ego si exaltatus fuero oīa trahā ad me. s. celestia.
terrestria. z infernalīa. Celestia patrē recōciliando
Terrestria pplm gētilē ad fidē ducendo. Inferna
lia scōs pēs q fuerūt in limbo liberādo. ps. Accē
dēs xps in altū. s. crucis captiū duxit captiuitatē
Quarto pēdebat in pfundū qñtū ad pedes oñ
dens p h iudicioz suoz inscrutabilitatē. ps. Judi
cia tua abyssus multa. sic em abyssus multa iscru
tabilis ē. nec pōt inuestigari ita occulta dei iudicia

inscrutabilia sunt. Ro. xj. qz incōprehēnsibilia iudē
cia dei. Eccles. viij. Dim opex dei null⁹ hoīm pōt
inuenire rōnē. z dīc Inuestigabiles vie ei⁹. s. qbus
vīs visitet vnū z nō reliquū. ut pty de tyro z sidōe.
Math. xj. dīc. De tibi bethsaida. ve tibi corosaim.
qz si in tyro z sidone sacre fuissent tales vntes. i. ci
nere z cilicio egissent pñiaz. Cur p dīcavit illis cū
do ad eos z nō ad istos. Rñdet Aug. Causa eē pē.
inusta esse nō pōt. **D**ixi scō q mod⁹ exaltatio
nis est amicabil. trahēs pctōres ad spem z fiduciā
venie p dispositōnē in cruce. De q Bern. Quis nō
raplat ad spem impetrādī veniā qñ eius cōsiderat
corpīs dispositōnē. videlicet caput inclinatz ad
osculū. brachia extēsa ad amplexandū. man⁹ pfo
ratas ad largiendū. latus apertū ad diligendū. pe
des pfofos ad nobiscū manendū. **R**ex qd⁹
vbi hī q xps in cruce pñtēs p sex modos traxit
ad se pctōres. Pmo p capitis inclinatonē. sic ami
cus nūc capitis vocat amīcū ut dīc sibi osculatz.
Itud osculū petiuit humanū genus. Cant. viij.
Quis mibi dabit te frēm meū sugentē vbera ma
tris mee. z inueniā te foris z osculet te. Dabē debet
hō duo labia spūalia. s. vītātē z pacē. De quib⁹ la
bijs. s. veritate z pace. Zach. viij. Pacē z vītatez di
ligite. s. ut vītātē de se i pñessione qz dicat z cū deo
z pñimo habeat pacē. z tunc de⁹ ipm osculabimur
cū duob⁹ labijs. s. grā z glia. dabit grām in pñenti. z
glām in futuro. ps. Grām z glām dabit dñs. No
tabile est aū q xps in cruce habuit caput inclina
tū ad dexterā. ut p h significaret qd patiebat ppter
pctm qd fecerūt pñi parētes cū dextera sua. Itē p
hoc innuit q nō vocat hominē ad lenam. id est ad
vītā terrestre. s. ad celestē. Itē per hoc ostēdit etīaz
q in hīs que facim⁹ rectā intētiōnē non sinistram
habeamus. Math. v. Nesciat sinistra tua qd faci
at dextera tua. **S**cō traxit nos p brachioz ex
tensionē. sicut mater trahit pueros ad se brachia a
pēfēdo. deus aū duob⁹. s. p sinistz quo cōgregat
ad fidem. z p dextz q ponat ad eternā bñtudinē
Dextz aū brachij deus oīm clausum tenebat.
qz paucos ad fidē ducebat. Nunc aū vtrūqz aper
tum habet. qz cognitionem fidei omnibus tribuit
z ad suam beatitudinē fideles accipit. Unde que
liber fidelis anima potest dicere illud. Cant. viij.
Tena eius sub capite meo. z dextera illius ample
xabitur me. Tenam lub capite ponit quando verā
cognitionem fidei tribuit. dextera amplexatur qñ
sanctos sibi eternaliter vnit in gloria. Unde quilibet
fidelis potest dicere illud. ps. Tenuisti manus
dexterā tuam. z in voluntate eduxisti me. z cū glo
ria suscepisti me. Tercio trahit per manū pfo
rationē. sicut liberalis trahit egenū ad se. Habuit
in cruce xps manus apertas cōfixas z perforatas.
Apertas ad innendū q dat facilliter. Heb. xij. Tā
q filijs vob offert se deus. Isa. lxx. Anteqz clamāt
exaudiam eos. Aug. Pronior est deus ad dandū
qz nos ad accipiendū. nobis in exemplū. iuxta
illud Eccli. iij. Non prahas datum angustiatū.
Item habet manus cōfixas. ad innendū q dat
pfcueranter. j. Choz. iij. Quid habes qd nō acce
pisti. Eccli. ij. Scitote q nullus spauit in dño z est
confusus. pñāsit in mādatis eius z es derelictus.

Ite habuit manus perforatas. qz dat oibz largiter. **I**bi. vi. Qui pstat nobis oia abunde. **I**aco. j. Si qd indiget postulet a deo. **P** qz largus qz p potu aque frigide dat mercedē celestis glie. **M**atth. x. Qui dat potuz vni ex minimis meis aque calicis frigide. amē dico vob non pdet mercedē suā. **Q** qz liberalis fuit in cruce vt sibi nihil retinuerit. **N**am Petro dedit eccliam. **I**obi matrē. **P**atri animaz **L**attoni padisum. **N**icodemus et **I**oseph corpus p pū. **N**obis oibz sanguinē suū pccosum. et cruci fixoribus vestimēta. iude tpalia. **Q**uarto traxit nos p lateris aperitionē. trahit em nos sic amicus amicu oñdens ei amorē. **B**er. **C**lamat clauus. clamat lancea. clamat vulnus. q nos vere dilexit ihs. **Q**uinto nos traxit p pedū affixionē. sic amicus in carce positus trahit amicu ad eū visitandū. et sic xps ppter amorē nrm se incarcerare et crucifigi fecit vt deberemus ad pedes eius recurrere cuz maria magdalena recipe oleū miscōie et salutare doctri nā et pccōz remissionē. **D**eu. xxxij. Qui appropi quant pedibus eius accipient de doctrina eius. **S**exto trahit nos p corpis extēsiōē. sicut amicus amicu extendendo se totū ad ipm in vera dilectione. et hoc fecit xps. **D**e q **B**er. Dedit tibi oia sua vt essent oia tua. **E**cce qz amicabile fuit mod⁹ exaltationis in cruce. p quē oēs trahimur ad fiduciā grē et glie impetrādē. **D**e q **A**ug. Si bñficiū passionis abesset nemo ad deū spem hñe posset sed p eius passionē et crucē animamur. **C**hrif. **T**ribularer nimis et desperare si nō passione xpi aiarer. **B**er. **D**eficiente mihi iusticia et scitāte. deficientibus meritis succurrat mihi passio tua. **S**ecundo videnda est cā exaltationis. **E**t multe sunt cause qre optebat filiū hois in cruce exaltari. **P**rima causa vt inueniret. **N**ā cōmunis qrela fuit ante aduentū xpi q nō posset inueniri a scis. vn⁹ fuit **I**ob eiadē. xxiij. Si ad orientē tero nō apparet. si ad occidentē nō intelligā eū. si ad sinistrā qd agā. nō apprehendā eū. si ad dexterā nō videbo eū. **A**lt **I**aias eiadē. xlv. **D**ere tu es de⁹ absconditus saluator isrl. **E**t **S**alomō **C**anti. viij. Quis mihi det vt inueniā te foris. q optebat exaltari vt inueniret hñ nullibi nisi in cruce. **I**n cruce em ab oibz inuenit. a iustis et a pccōtibz. vt piz de latrone q inuenit eū in cruce. **N**ā res pñta in alto palo suspensa inuenit. sic xps in cruce **I**ob. iij. Sic moyses exaltavit spētē rē. si q pñdidi xpm qras in cruce et iuenies. **P**rouer. viij. Qui me inuenierit inueniet vitam. **S**ecda causa vt cognoscere. qrela em scōz fuit q nō pñoscere. **I**ob. xxiij. Quis mihi tribuet cognoscē eū vt veniā ad solū eius. hñ in cruce penitus nudus vt vñdiz cognoscetur **I**ob. viij. Cuz exultaueritis filiū hois in cruce. tūc cognoscet. qz ego sum q p salute missus est et in lege pmissus. **D**eu. xviij. Suscitabit dñs vob ppham de fratribz vris. ipm tanq me audietis. **I**o **B**er. **C**ognouimus te in cruce bone ihs. qz tu es fugientiu reuocator. reuertētū redēptor. fūctū tibi remunerator. orphanor pector. **I**bi cognoscetis ei⁹ humilitatē. obediētā et patientiā. **T**ercia cā vt timeat. fuit em quorundā qrela q deus nō timeat. et pñm i pccōtibz nō puniret. **D**e illis vn⁹ fuit **I**ob. xxi. q

dixit. **Q**uare ipij sublimati vñt pñtati in dñat. **B**os eoz pcepit non abortire. vacca pepit nō est puata fetu. egrediunt qñ greges paruuli eoz. et nēt tympanū et cytharā. ducūt in bonis dies suos sic ista qrela esset. qz post pñcta sequit. in puncto ad infernū descēdūt. qz de⁹ vult punire pñā. et hoc oñdit. qz pñm pñm pñm et nrm puniūt in filio. **R**o. viij. **P**roptio filio nō pepit de⁹. **B**er. **S**i non pepit filio nunqd parceret nequā suo. **L**u. xxiij. **S**i in virido ligno hñ facit in arido qd fiet. i. si pñsus est innocēs qd nocēs. **G**rego. **S**i sine flagello nō exiuit q sine pñto venit. quō flagello digni non erūt q in pñto vixerūt. **I**o **E**ccl. v. **D**e dixeris spec caui. qd mihi accidit triste. **A**ug. **N**ullū malū impunitū rē. **R**o. xxiij. **S**i feceritis malū timeat. **P**rouer. xj. **S**i iustus in terra patit. qnto magis impi⁹ et pccōr. **B**er. **D**ū pñdero **I**ob in sterquilio. **I**ob. nē truncatū capite sanctificatū in vtero. et oīs dei electos supra modū passos qd de me dicere debeo **I**ob. xx. **I**net oia q fecit nec consumabst. **Q**uarta causa fuit. vt amor suus latēs appareret. quere la erat de deo vt amorē suū pñneret. sic cōqueritur **I**sa. lxiij. **O**bi est zelus tuus et fortitudo tua et mltitudo miserationū tuarum. **E**t **d**auīd ps. lxxxviij. **O**bi sunt miscōie tue antiq dñe. **C**essat tam quere la. qz exaltatus est filius hois in cruce vt charitatē latentē oñderet. **I**ob. iij. **I**n h cognouim⁹ charitatē. qñ ille aiām suā posuit p nobis. **A**po. j. **D**ilexit nos et lauit nos in sanguie suo a pñtis nostris. **I**o **A**ug. dicit. **N**esciūt quō me deus diligēt nisi p me mori eligēt. **R**o. v. **C**ōmendauit deus charitatem suā in nobis. **B**er. **I**n quo illuxit clar⁹ q nos dilexit deus qz in cruce et in suis vulneribus. **N**ic amor latēs i cruce mani festatus ē. **F**igurat **G**en. viij. **R**upti sūt. i. i passione oēs fōtes magni abyssi. id ē magne dilectōis. fōs oculor ad flendū. fōs oris ad clamādū. fōs manū. pedū et lateris ad lauandū. **E**t sic factū ē diluuiū miscōie. ad qd oīes habem⁹ refugiu. de q **B**er. in meditationibus. **C**ū pūgit caro. cū pulsatur pñs cogitatio recordor vulnē xpi i cruce et resisto. nō inuenio tā efficacē remediū in oib⁹ tēptationib⁹ sic meditatio crucis xpi et vulnē ei⁹. **M**orāda ē nūc seq̄la vt etiā exaltem⁹ crucē xpi scz venerādo. sup illud **S**ap. xxiij. **B**ñdictū lignū p qd facta ē iusticia. et merito debem⁹ crucem exaltare et bñdicere. **M**oio qz in ea sumus recōciliati ad **C**ol. j. **P**acificās p sāguinē crucis ei⁹. **R**aba. **I**n te crux scā respiciūt āgeli cum lara sua gaudia. **S**cdo qz per crucem referatis est aditus regni celestis. **D**amas. **C**ru xpi est claus padis. de q **I**sa. xxiij. **D**abo clauē domus dauid sup humer ei⁹. **N**ā nemo suis meritis potuit igredi. **M**g. i. iij. di. iij. **N**ec circūctio nec baptis mus apuit ianuā celest⁹ regni nisi hostia salutaris id est crucis. de quo **H**eb. x. **H**abem⁹ fiduciā in introitu scōz in sanguine xpi. **N**ec est scala **I**acob. **G**en. viij. cui⁹ summitas celos tāgebat. **T**ercio qz p crucē vñficati sum⁹. nā p vetitū lignū eram⁹ mortificati. de q **A**mb. **Q**ñ pomi mortuū in mortē corruit. sed in hoc ligno vñficati. **B**er. **I**n arbore crucis dñice pendebat omnis fructus vite nostre. qz xps bñdictus fruct⁹ q est vita. **I**ob. xxiij.

De exaltatione sancte crucis

Ego sum vltima vitas et vita. Amb. Sic pomum in arbore sic xps in cruce. Quarto qz in cruce sumus saluati. Aug. Crux saluatoris e causa nob totius beatitudinis. Figuratur per archam noe. in qua saluati sunt genus humanum. de qua Sap. xliij. Exigno ligno credunt homines saluare animas suas. De qua Greg. in registro. Quid cruce xpi preciosius. de qua in nos transcendit gratia salus et vitas. Eusebius. Tota salus humani generis puenit ex ligno crucis. Rich. de sancto vico. Sic per diabolum in ligno venit omnis tribulatio. sic per xpm in cruce omnis saluatio. Tres festiuitates celebrat ecclesia de cruce sancta. Primum festum adorationis in pasce. festum inuentionis et exaltationis.

Sermo. cxxix.

Ad idem

Rat liber inuolutus.

et expandit illum coram me. scriptus intus et foris. et scripta erant in eo carmina lamentationis et ve. Ezech. ij. In summa yborum duo inuoluti. Primum crucis xpi figuratio. secundo subiungitur figurati manifestatio. Primum ibi. liber erat inuolutus. secundum ibi. expandit illum coram me. **¶** Primum inuoluti crucis xpi figuratio. cum dicitur. Erat liber inuolutus. Iste liber e crux xpi. Habet tria sunt que per congregationem foliorum libri faciunt. scilicet scriptura. lectura et figura. Et sic crux xpi dicitur liber. Primo ex scriptura. qz in eo per Pylatum fuit scriptus titulus triumphalis. Job. xix. Ihs nazarenus rex iudeorum. Secundo ex figura. qz compositum ex pegmeno ygeneo. scilicet corpore suo. et asseribus ligneis. et quadrangulari. ad designandum quod homines a quatuor partibus mundi in ea essent redimendi. Tercio ex lectura. qz in sancta cruce tamquam in libro legitur opus nostre redemptionis. Est enim crux sancta liber laicorum. ut habetur in canone. de psecra. dist. liij. platur. et est Greg. qd dicit. Quod legentibus scriptura habet ois cernentibus prestat pictura. ut in ipsa legatur quod litteras nesciunt. Ioh. de tali patz Deb. ix. Hic est liber quem moyses aspersit sanguine. i. xpi. Sicut Gen. v. Hic est liber generationis ade. Reuera. liber iste probauit generationem xpi ex ada. qz passus est finem humanitatis. et non dimittit in cruce. Ioh. rone tractus veri corporis et sanguinis xpi venerat crux sancta. De qua sanctus Tho. pre. liij. q. xxv. ar. liij. Ligno crucis in quo crucifixus e ihs ex tactu corporis et membrorum xpi. et ex eo quod sanguine eius est perfusa et rubricata maior veneratio debet. Ioh. dicit Damasc. li. liij. Rone contactus venerant clauis et lancea. non autem in alia materia lapidea vel ferrea. qz non representant eius imaginem sic crux xpi. **¶** Dices. cur non venerat asina in qua xps honoratus e. h. honorat crux xpi in qua debonestatus est. Respondet finem glo. de psc. di. liij. Crucis dicitur. qz laus xpo exhibita in asina fuit mundana. h. in cruce facta est redemptio nostra. **¶** Deinde in cruce tamquam in libro legere debemus virtuositatem nostre saluationis. Eusebius in sermone. Tota salus mentis et corporis puenit nobis ex crucis xpi virtute. Cui consonat Chrys. sup. Math. di. Crux saluatoris est nobis causa totius beatitudinis. Et sic crux habet quatuor columnas. sic quatuor virtutes legere debemus in crucis ligno. **¶** Primo in superiori cornu crucis debemus legere obedientiam. de qua Phil. li. Factus est obediens usque ad mortem. mortem

autem crucis. Sanctus Tho. parte. liij. q. xlvj. ar. liij. Conueniens fuit xpm in cruce obedientiam patre propter iustificationem humanam. Rom. v. Sicut per unum hominem inobedientia peccatores constituti sunt multi. ita per unum obedientiam iusti constituentur multi. propter quod dicit Aug. de spiritu et littera. Non credo sine causa factum. quod de bethania transit ad passionem. nam bethania interpretatur domus obedientie. ad designandum quod ex obedientia mortem voluit. Ite quadrupliciter obedientiam exhibuit xps in cruce. scilicet naturalem. penalem et finalem. **¶** Primo obedientiam habuit naturalem quia pater dederat. Naturale enim est quod omnis filius obedientiam sit suo generatori. hac perdidimus. h. xps habuit illam in summo patre. xxix. In capite libri. i. in initio eternitatis scriptum est de me. ut facere voluntatem tuam deus meus volui. Non obedientiam seruili et coacta. cum virtus sit nature voluntatis et potentie. h. obedientiam filiali et dilectam. quam obedientiam commendauit deus pater. Mar. liij. Hic est filius meus dilectus. **¶** Secundo habuit obedientiam penalem. qz factus obediens usque ad mortem. Sanctus Tho. parte. liij. Hanc penalem obedientiam exhibere voluit nobis in exemplum virtutis. Dicit namque Augustinus. in li. lxxxiij. questionum. Sapientia dei est exemplum hominum docere recte vivere. modo ad rectam fidem pertinet memenda non timere. Sicut tamen aliqui homines quibus mortem non timeant per deo sustinent. timent tamen genus mortis. ergo xps turpissimam mortem sustinuit ex obedientia. Sap. ij. Morte turpissima condemnemur. cum. ut nullum genus mortis timeamus. **¶** Tercio habuit obedientiam virtutalem. Job. viij. A me ipso nihil facio. h. sic docuit me pater sic loquor. Quod virtutis et grata fuit deo pater ista obedientia qz xps miraculorum operatione. oris et vitas predicatione. et nature indissolubilis unionem. ois prene voluntatis adimplerem patri tanquam principio generanti appropriant. Nam de operibus miraculorum dixit Job. v. Quousque pater meus operatur et ego operor. De vitas predicatione Job. vii. Mea doctrina non est mea. h. eius quod me misit. De unionem vero indissolubili nature. Job. xliij. Pater maior me est. h. de prena adimplendo voluntatis Job. viij. Que beneplacita sunt ei facio. Et sic ex obedientia virtuali passio eius fuit accepta a deo prene per oibus nostris delictis. Eph. v. Obtulit seipsum hostiam immaculatam deo patri in odorem suauitatis. **¶** Quarto eternalis et filialis habuit obedientiam. cum caro mortalitatis et passibilis facta est immortalis et impassibilis. Nam intrauit ianuis clausis post resurrectionem. et sic nos in cruce et in omni vita sua obedientiam docuit. scilicet in mundum veniens. et per mundum transiens. et de mundo exiens. Primo docuit obedientiam in mundum veniens. Unde dixit Job. vi. Non descendi ut faciam voluntatem meam. h. eius qui me misit patris. Secundo docuit obedientiam per mundum transiens. Job. viij. Cibum meus est. ut faciam voluntatem patris mei. Tercio docuit obedientiam de mundo exiens. nam in passionis agonia dixit Math. xxvj. Pater si fieri potest transeat a me calix iste. verumtamen non sic ego volo. sed sic tu. In hoc debemus eum sequi ei in oibus obedientiam prestando. dicendo cum apostolo Gal. ii. Xpo prestis suam crucem. vinctus iam ego. non ego h. vinctus in me xps. nam in cruce habuit caput inclinatum in obedientiam signum. Quam virtutem commendat. Origene. sup. Cant. Obedi

bethania interpretatur domus obedientie

me

me

entia est diuinoꝝ pceptoꝝ vñs pfectissima ppter
qđ dñs. **Ps. de sum. bo.** Subiiciunt nob oia si ra-
tio nra fuerit deo subiecta. Habet exemplū de qđ
dñs fratre qđ fuit missus ad hauriendū aquā z obli-
tus fuit fontis. z nō fuit ausus reuerti sine aq. dixit
Putre missus sñz ab abbate ad hauriendū aqm
ascēde. z aqua ascēdit obediēs sibi. vr obediētiāz
pstatet suo supiori. **Aug.** Plus valet vna ozo obe-
diētis. qđ decē milia cōtemporis. **Is. Greg.** Nimi-
rū si tarde exaudimur cū dñm picipientes raro vel
nunq audim⁹. **Nā dñs Hugo de sacramētis lib. j.**
Dis vñs ab obediētia incepit. sic omē viciū ex in-
obediētia pcessit. **Scdm comū a dextris** desige
lectionē miscōie. **Eph. iij.** Estote inuicē benigni z
miscōides. nā oia opa miscōie a xpo in cruce sunt
exhibita. **Nā esurientes** corpe suo paui. **j. Choz. xj.**
In q nocte tradebat ihs accepit panē bñdicens et
grās agēs dixit. **Accipite z māducate** h est corpus
meū. **Sitietes** potant dñ. **Accipite z bibite.** hīc ē ca-
lix noui testamēti in meo sanguie. **Vinctos libera-
uit Zach. ix.** In sanguie testamēti eduxisti victos
de lacu. **Erulē** hospitaui. **f. latronē.** cui dixit **Iu.**
xxij. Hodie mecū eris in paradiso. **Dñs Kaban⁹** sup
Gen. Hora meridiei dñs cruce ascēdit. h post me-
ridiē latronē in paradisu transduxit. **Nā illa hora** si-
cut puaricatoꝝ **aldā** expulit. pñdētē latronē idē
xit. sic nos miscōiam in libro crucis legē debemus
z agere. **Iuxta illud Isa. lvij.** Frāge esurienti panē
tuū. egenos vagosqz induc in domū tuā. z orietur
in tenebris lux tua. **i. gfa z miscōia.** **Is. illud Mat.**
v. Hī miscōides qm zc. **Nā saluator dñs Luc. vj.**
Eadē mensura q mēsi fueritis remetiet vobis. **Jo**
apls Heb. iij. **Adeamus cū fiducia** ad thronū grē
eius vt miscōiam cōsequamur. **In tercio comū**
crucis a sinistris legē debem⁹ patiētā in aduersis
Dñ apls ad Heb. xij. **Recogitare** eū q talem susti-
nuit aduersus sententiā pñdicionē. **Nā in oib⁹** su-
is pssuris z angustijs nō aperuit os suū. h patien-
tiā exhibuit vr ois. **Isa. liij.** Sic ois ad occisio-
nē ductus ē. z qsi agnus corā tōdente se obmutē-
scit. nobis in exemplū. **Berū.** **Dis labor leuis.** om-
nis amaritudo dulcis. ois pena tolerabilis si cōsi-
deramus qđ biberit xps in cruce. **In quarto cor-
na z in fine** legē debemus hūilitatē. hāc xps docu-
it tpe passionis. **Phil. ij.** **Exinanuit semetipm** for-
mā sui accipiēs. **Nā lauit pedes** discipuloꝝ dñs
Joh. xij. **Exemplū** dedi vob. vr z vos ita faciatis.
Nā hūilitas est sedes grē **Isa. vlti.** **Sup quē** rege-
ret spūs meus nisi sup humilē z tremētes sermo-
nes meos. **Berū.** **Virtus humilitatis** est recupera-
tio lese charitatis. ipa sola verbū dei in vñz vñgl
nis induxit **Iu. j.** **Resperit humilitatē** ancille sue.
Berū. **Audeo dicē** q sine hūilitate deo nō placuisset
vginitas marie. **Idcirco** heraclius cū Colodrā
vicit. z cruce xpi in brachijs gessit. nec intrare pō-
terat hierlm supbus. h hūilitatus z ab angelo corre-
ctus. **Nā liber** fuit inuolutus in figurā. nā
pmo figuratū est in ligno vite qđ erat in medio pa-
radisi. z sic xps passus est i ligno in medio mundi
ps. **Opans ē salutem** in medio terre. **In h ligno**
erat vita nra. **Deu. iij.** **Erit vita tua ante te** pendēs
Berū. **In arbore crucis dñice** pendebat fruct⁹ ois

vite nre. **Etā figuratū est Gen. iij.** **Cū abel a cayn**
fratre suo in agro cū tridēte occisus est. z sic xps a
sribus suis iudets in ligno crucis. **Jo dñs dixit eis**
Mat. xxij. **Veniet sup vos ois sanguis iust⁹ zc.**
Scdo figuratū est in archa Noe. in qua totum
gen⁹ humanū saluatū est. z sic nos **Isa. xlij.** **Eri**
guo ligno credūt hoies saluare aias vñas. **Aug.**
Domuit hostē nō ferro h ligno. **Greg.** **Quid pto**
sius z sublimius cruce. de q tanta in nos transcen-
dit grā z vñs. **Tercio figurat Gen. xxij.** **Cū col**
ligasset **Abraā Isaac zc.** h aries i spinis occiditur.
p co. **Spū alr.** sic xps inter spinas occidit. **Aug.**
Inter spinas occidit q spinas pctōꝝ cōfringere ve-
nit. **Quarto figurat Exo. xv.** **Moyses** clamanit
ad dñm p aquis. q dñdūt ei lignū. qđ cū misisset i
aqs in dulcedinem verse sunt. sic z aduersitas dul-
corat. **Greg.** **Quicqd terrena** aduersitas pñat af-
flictionis. leue erit si aspiciat ad panibulum crucis.
Quinto figurat Gen. xxvij. **Jacob** vidit scalā.
z summitas eius tangebāt celos zc. **Aug. lib. ij.** de
cathecismo. **Scala celi** crux xpi est p quā xpus la-
psus hoiem leuauit. **Sexto figuratū est. iij. Re.**
xvij. **Legēs mulier ligna zc.** **Spūalit.** **Mulier.** f.
ecclesia collegit ligna crucis z fecit ignem charita-
tis. **Ber.** **Sup oia te mibi reddis calicē** amabilem
o bone ihu. **Et Ieni. vj.** **Ignis in altari meo** nō ex-
tinguet. sacerdotes subiiciētes ligna zc. **Septio**
est lectulus Salomonis **Mat. xxij.** **Erit duo i**
lecto vno. **Figurat Gen. xlij.** **Jacob** bñdixit filios
collegit pedes super lectū z consummavit vitam.
Octauo figurat per candelabꝝ in tabernaculo.
Exo. xxvij. sic xps in ecclesia cruce. **Monio figu-**
rat per arborē. Dan. iij. **Ecce arbor in medio ter-**
re vñuersorū esca est in ea. **Sic crux xpi in medio**
terre sic lignū vite in medio paradisi. **Ber.** **Quan-**
to altior arbor tanto fructus dulcor. **Tu solus dul-**
cissimus q altissimus ihu xps. **Decimo figurat**
p serpētem enēū Numc. xxi. z **Col. j.** **Pacificans**
per sanguinē crucis eius siue que in cel⁹ zc. **Rich.**
de sancto vic. **Crucis signaculuz** est demoni sup-
pliciu z tormentū. **Jo dñs Ezech. ix.** **Omne ho-**
minē sup quē videris **Thau nō occides.** **Sz pñit**
signuz thau sup frontē vñꝝ gementium sup can-
ctis abominationibus suis. **Chuf.** **Crux xpi** non
patrocina crimini. **Iste liber inuolutus** nūc expā-
sus est. **Deu. iij.** **Erit vita tua ante te** pendēs. **Jo**
velum templi scissum est a sumo vsqz deorsum. ad
designandū q omnes figure de nostra redempti-
one sunt adimplere in cruce. **Hic est liber** in quo
omnes debemus legere. **Berū.** **Quotidiana xpia-**
ni lectio debet esse dominice passionis recordatio.
Apocal. vlti. **Beatus qui legit z seruat** huius libri
verba. f. quatuor virtutes per quatuor cornua cru-
cis designatas. **Pñi scdo** subiungit pfigurare
crucis notificatio. cu in subdit. **Expandit illum** co-
ram me intus z foris scriptus. **Intus** cum ama-
ritudie cordis z tristitia **Mat. xxvj.** **Tristis** est ani-
ma mea vsqz ad mortem. **Et foris.** i. extra rationes
passionis generalis. quia passus est in omnib⁹ mē-
bris ab omni statu hominū. **Nam rex** illust. pñes
iudicauit. pñtices z scribe accusauerūt. turbe pñe
nanerūt eū dicēdo. **Reus** est mortis. milites cum

De exaltatione sancte crucis

crucifixi erūt. Intus passus ē in aia oia pūdēs. qz pūdēt passionē suā in multis pūitā. **U**n dicit **B**o nauen. sup. liij. sniaz. **M**ator fuit dolor rōne nfe mī serie qz pena sua corpālis. **I**tē iste liber fuit script⁹ extra cū amaritudine cordis rōne tristitie matris. vbi symeonis gladius ptransiuit eius aiam. z potuit dicere illud. ps. Repleta est malis aia mea. et **Antb. j.** Nolite me vocare. **N**oem. i. pulcrā sed amaram. qz amaritudine repleuit me dñs. **A**dices. quō tū maria potuit ita acriter dolere qz vlti⁹ voluntatē dei ex inspiratiōe spūscī sciuit. **R**ūdet fm **Aug.** de spū z lra. **A**mor z dolor sunt pōderata realiter in brā vīgine. s. amor naturalis ad filiū. ex qz pcessit dolor z amor ad salutē generis humani ex qz pcessit gaudiū. illa pōderata sunt in corde ei⁹ in libra iusticie. s. amor salutis generis humani pponderauit. z gfa naturā vicit. **D**oluit igitur brā vgo rōne gfe diuinitus illustrata poti⁹ xp̄z mori tpaliter qz humanū genus dānari eternaliter de quo **Antb.** sup. stabat ad crucē. dicit. **M**aria sta ad crucē si mors filiū nō sufficeret. ip̄a ad populi redemptionē pna esset etiā mortē subire. **E**t h idem vult **Berñ.** sup. stabat. **O**prabat ip̄a sanguinē suū addē. z cū filio suo sacrificiū vesprinum celebrare. **S**z di. nunqd valuisse p redemptionē hūanī generis ei⁹ mors vel passio. **R**ūdet **Aug.** **I**lle solus h valuit sacrificiū offerre qz debuit z potuit. **D**ebuit vt homo sine cōtagione pcti. **P**otuit vt deus **Heb. ix.** **S**olus pōtiffex cū sanguine semel i anno intrauit in scāsanctoz. quez offerret p sua et ppli ignorātia. vt figurat **Leuit. xvj.** **N**ullus hoim sit in tabernaculo qñ pontifex ingredit sanctuariū. dicit em **Berñ.** **N**ullius dignitas nec hois nec angeli in sacrificando cōmunis potuit esse autoritas. **A**dices vtz aliqd p̄fuit qz innocens mī instantū doluit z tā acerba sustinuit. **R**ūdet **Berñ.** dices. **C**oopabaf fm suū modū ad p̄ficiandū deum ille matris affect⁹. vt tā p̄p̄ia qz mīis vota charitas xp̄i pferret ad patrē. dū qd mī peteret filiū approbaret z p̄ p̄donaret. **E**t sic liber passiois xp̄i z crucis fuit script⁹ intus z foris dolorib⁹. in qz legere debem⁹ nō solū lamētatiōes scriptas rōne dolor xp̄i z mīis eius. s. etiā lamētatiōes rōne nfi. s. qz nos demeruimus. ita qz nos dolēter possem⁹ dicere cū latrone **Lu. xxiij.** **N**os qdē digna factis recipimus. h aut nihil mali gessit. **N**ā fm **Berñ.** **I**n nocens sustinuit qd nocens rapuit. iuxta illud ps. **Q**ue nō rapui tūc exolebā. **I**tē non solū lamētationes scripte sunt in hoc libro crucis s. etiā carmē id ē canticū leticie. qz redemptio generis humani **Lu. x.** **G**audete qz noia v̄ra scripta sunt in libro vite. **Berñ.** **I**n cruce adepta est pctoz remissio. p̄teritis exhibitio. meritoz augmentatio. nā fm **Greg.** in dyalogo. **N**unqz qz celesti b̄itudine dignus foret nisi xp̄s crucē ascenderet. **T**ercio scriptū est in hoc libro ve. s. eterne damnationis his qui igrati sunt redemptioni. z voluntarie se tradunt dānationi. non meditantes passionem dñi. **D**e quibus **Apocal. xx.** **Q**ui non est scriptus in libro vite. misus est in stagnū ignis. s. eterne dānationis. **A**p̄t qd dicit **Berñ.** **N**ec mihi sūma phia. meditatio xp̄i passionis assidua. suauissimūz crūle sit mihi spinea

tui capitis corona. dulcis lectulus crucis lignū. in hoc morioz. in hoc vino. **N**ā verus xp̄ianus sicut apis sugit mel de flore. sic oēm dulcedine anime suggere debet ex vulnerib⁹ z mēbris xp̄i in cruce. **Q**lis fuit **Aug. li. supplicationū. pte. liij.** dicens. **O** ihu crucifixe passio tua est mihi fauo dulcior. lacte sapidior. balsamo pstantior. gēmis z auro p̄ciosior. cunctis terrarū diuitijs z honorib⁹ charior. scribe in tabulis cordis mei sanguine tuo dulcissima vulnera tuavi te imense dulcedinis dñm habēā in corde pectore z ore. p̄ficiam qz documenta passionis tue ope. **N**ā dicit **Aug.** sup. prima canonica **Iobis.** **H**omo fidelis qz ita recordat dñice passionis documēta nō solū patienter morit. sed etiam patienter vivit z delectabiliter morit.

Sermo. cxxx.

Ad idem

Iquis vult venire p⁹

I me abneget semetip̄m. z tollat crucē suāz z sequat me. **Matb. xvj.** **I**n sūma verborū euangelij dno innuunt. **P**ri⁹ pponit arbitrij nfi libertatē. ibi. **S**i qz vult venire post me. **S**cdo subiūgit xp̄m sequentiū q̄litatē. ibi. abneget semetip̄m. **D**e p̄mo dicit. **S**i qz. i. aliqz ex multis. siue sit dñs siue fūns. siue diues siue paup. **E**cce diuina largitas se offert oibus se nulli denegans. **Actu. x.** **I**n vitate comperi nō est psonarū acceptio apd deum. **j. Cbi. ij.** **V**ult oēs hoies saluos fieri. **G**losa vult volūtatē cōditionata nō absoluta. si dño obediāt in pceptis suis. **Matb. ix.** **S**i vis ad vitā ingredī serua mandata. **E**t sic reliquit homi volūtatē. **M**⁹ **S**z di. nunqd reliqt etiā ei p̄tatem. **R**ūdet qz non. qz p̄tatem sibi refuauit **Ro. xliij.** **D**is p̄tās a dño deo est. **S**z di. nunqd est p̄tā deū si vult z nō pōt. **R**ūdet qz nō. licet nō pōt p se. pōt tū mediāte dei adiutorio. **P**̄dicit. **j. De⁹** est qz opaf velle in nobis z p̄ficē **Iob. xv.** **S**ine me nihil potestis facere. **I**saie. xxvj. **D**ia opa n̄ra opatus es dñe. **E**t sic non posset canfari. s. magis admirari abyssum bonitatis sue qz tanqz dñs in bonis opaf in nob. z fac que grata sibi sunt accepta z iudicat ea eterna mercede digna. z eo ip̄o allicit volūtatē n̄fam liberā vt velit. **E**t deide oūdit se n̄m doctozē z ductozē. **P**ri⁹ ductozē cū dicit. **P**ost me venire. q. d. nullus p̄cedit me. null⁹ vadit iux me. oēs optet ire post me. quia ego p̄mogenit⁹ in mltis s̄ribus. **E**go suz qz p̄mo dī xi discipulis meis **Iob. j.** **V**enite z videte. s. opera mee v̄tut⁹. **S**cdo dicit eis **Matb. xi.** **V**enite ad me oēs qz laboratis z onerati estis. ego vos reficiā. rolite iugū meū sup vos. onus meū leue est. qd biliter suscipite z portate ad glām. **T**andē tercio dī cā eis in fine illud **Matb. xxv.** **V**enite b̄ndicti patris mei pct. reg. zc. **E**t sic ē ductoz n̄r ad vitā gfe z glie. **D**icit scdo oūdit sequentiū xp̄m q̄litatē dī. **A**bneget semetip̄m. z sic ē n̄r instructor docēs nos ire vīā quā ip̄e ambulauit. **D**icit em **Iob. vj.** **N**on veni facere volūtatē meā. s. eius qz me misit. et sic debem⁹ nosmetip̄os abnegare. **Inf. z merito.** qz sure nihil habemus boni in nobis. z p̄batur multis rōnibus. **X** **P**rima quia deus creauit nos psal. **I**p̄e fecit nos z non ip̄i nos. **S**icut qz nihil boni in nobis est quod ip̄e non creauit. ita dignus est

q̄ oia nra bona sua sunt. et nō licet auferre sc̄tāsc̄tō
rum ne sacrilegiū cōmittamus. **S**c̄da rō. q̄ nos
etne mortē dedit. et sua morte p̄ciosissima redemit
et p nobis oibus mortuus est. ut q̄ uiuūt iā non si
bi uiuant. s̄ sibi q̄ p nobis mortuus est. dicendo
cum ap̄lo ad Gal. iiij. **D**iuo ego. nō ego. s̄ uiuit in
me x̄ps. **T**ertia rō. q̄ nos ingratos ab oibus bene
ficijs suis auersos p p̄ctā a dyabolo defendit. quia
crimīnib⁹ nris demerimus. eo q̄ in iā a sua p̄te
ctione recessimus. et sub sua p̄tectione esse nō debu
eramus. et sic nos malign⁹ hostis sine defensione
captiuos h̄is. ad suā voluntatē duxisset in eterna
supplicia. s̄ ip̄e ex sup̄abūdātī bonitate nos defen
dit ab eo. et ad patriā reduxit. ut dicam⁹ cū ps. xciiij.
Nisi dñs adiunxit me. paulominus habitasset in in
ferno ania mea. **T**ren. liij. **M**agna dñi misc̄dia rē.
Quarta rō. q̄ ea bonitate q̄ nos creauit eadē nos
a dyabolo confuabit ne in nihilum redigeremus
Greg. **E**ssē n̄m ex nihilo ē. et in nihilū tendēt nisi
auctor oim manu sui regiminis confuaret. **M**agna
fatiuitas se erigē contra deū. **I**sa. x. **N**unquid
gloriat securis contra eū q̄ secat. nā se mouere nō
pōt. **H**eb. j. **P**ortans oia v̄bo virtutis sue. **Q**uin
ta rō est securitas. q̄ em totū se abneget ut totum
se offerat deo ut totū eū deus habeat. et sibi nihil
est ut deo aliqd sit. et sic sui nihil amittēt t̄mer nec
p̄dere. s̄ sp̄ secur⁹ ē q̄ deus qd suū ē p̄uat **S**ap. v.
Iustoz aie i manu dī sunt. **J**ob. x. **N**ō rapiet eos
q̄sq̄ de manu mea. **J**ob. vi. **O**mnē qd venit ad me
nō eijciat foras. **S**exta rō ut sibi vitā repēderem⁹
nram. q̄ oēm vitā suā ad salutē nostrā ip̄edit. **I**sa.
lx. **P**uer natus est nobis rē. et deniq̄ in cruce ani
mā suā p nobis dedit. **M**at. xx. **V**enit em fili⁹ ho
minis ministrare et nō ministrari. et dare animā suā
in redemptionē p multis. **E**t sic debemus abne
gare voluntatē nostrā et baillare crucem. **G**all. v.
Qui x̄pi sunt carnē suā crucifixerunt. **I**do subdit
crucē suā. **G**reg. **C**ruce a cruciatu dī. **A**ns. de men
suratōne crucis. **D**ñe si crux fuoz tuoz dī a cru
ciatu. quō ē hoc dic mibi cū dixisti. iugū meū sua
ne et onus meū leue. **S**ap. xij. **B**onus et suauis est
dñe spūs tuus. **A**idēf. **C**rucē esse cruciatū cordis
quā portare debemus. **A**d **M**am sicut crux h̄z
quadruplicē dimēsiōnē. s. longitudinē. sublimita
tē. latitudinē. et p̄funditatē. **D**ebem⁹ em cruciatū
h̄re. **P**rimo de p̄funditate. q̄ nō hūilitamur int̄
tūm sicut deberemus. **A**d p̄fundā hūilitatez nos
cogit x̄pi humilitas. q̄ fili⁹ dei ita voluit se humili
are. **Phil. ij.** **E**rimanuit semetip̄m rē. **B**erū. **E**xi
manuit se vsq̄ ad carnē. vsq̄ ad mortē. vsq̄ ad lim
bum. vsq̄ crucē. **D**e sua p̄funda humilitate. **I**sa.
liij. **V**idim⁹ eū nō h̄rem spēm neq̄ decorē. et s̄
ap̄ p̄ctā nra. **A**ug. **Q**uid faciet hūana fragilitas
cū se dep̄sit diuina maiestas. **S**c̄do ad p̄fundā
hūilitatē nos cogere d̄z nra cognitio cogitādo qd
sumus. **J**ob. viij. **Q**uid est hō q̄ magnificas eum.
ps. viij. **D**ñe quid est hō q̄ memores eius. **Q**uan
to viliores nos cognoscim⁹ de t̄to hūiliores nos
esse debemus q̄ altissimus sic sponte ē abieci⁹ hoc
docuit **M**at. xj. **D**iscite a me q̄ mit̄ sum et hūilis
corde **I**do merito h̄re dēm⁹ cruciatū cor. ex q̄ nō ita
p̄fundā hūilitatē hēm⁹. et grati de sua hūilitate.

Sc̄da dimēsiō crucis ē sublimitas. ubi cruciari
dēm⁹ p eo q̄ eū nō plene possum⁹ vidē et amare
sicut sublimis sua bonitas exigit. **D**ñt sūt hodie
cause amoris sui q̄s nec lingua dicere nec intelle
ctus sufficit capere. **S**i p muneribus diligere vis
o q̄s plura dabit q̄ q̄ animā de corpe. sanguinē de
corde. aquā de latere dedit. **S**i vis amare illū q̄ p
te aliqua arduū facit. magis x̄pm. **D**e quo **B**erū.
Dixit plura. fecit mīra. p̄tulit dura. **I**sa. j. **A**plāta
pedis vsq̄ ad verticē nō rē. **S**i aliqd volumus di
ligere q̄ bonū. magis illud qd optimū est. **E**t sic i
finita sunt q̄ nos ad amorē dei cogūt et x̄pi filij ei⁹
Nam oia q̄ creauit p̄bant dei bonitatē. **G**regorij
Probatio dilectōis ē exhibitio opis. **N**ecesse ha
beat se dilectri x̄ia x̄pi et dei sicut de⁹ se h̄z ad eaz
Primo sicut deus sp̄ amat et nō desistit ab amore
sic oēs affectus tuus offer sue volūtati. **S**c̄do sic
sp̄ h̄z nos p oculis. ita sp̄ debemus cogitare deum
patrem. **B**oeti⁹. **M**agna est nobis indicta necessi
tas p̄bitatis cum cuncta agamus ante oculos iudi
cis cūcta cernēt. ergo qd non faceres in presentia
hois. nec in p̄ntia dei facere deberes. **T**ertio sicut
deus continue nobis fuit opa bona in nob̄ opan
do et nos confuando. et sic nos continue debem⁹
esse in ei⁹ fuitio oia t̄pa in eius fuitio impēdēdo.
Ecclij. xiiij. **P**articula bone diet non te pretereat.
Quarto sicut nos sp̄ custodit ab omnibus malis.
et sic nos sp̄ abstinere a vicijs. et cruciari debemus
in nobis q̄ nō ita laudamus et amamus dei chari
tatem et bonitatē sicut deberemus. **H**ugo in li. de
arra anime. **N**ihil possumus p beneficijs repen
dere q̄s amare. **T**ercia dimēsiō fm **A**ns. li. viij.
est latitudo crucis. ubi cruciari debemus p eo q̄
tantā cōfidentia nō habem⁹ ad deū sicut debem⁹.
Nam ita dilatant suā benitatē et extēdit man⁹ in
cruce ut nos omnes repletet bonitate. ps. **A**peris
tu manū tuā rē. **S**unt em multe cause q̄re confide
re debemus sue bonitati. **B** **P**rima q̄ iustum
desideriū est ab eo. ij. **C**hoz. iij. **N**ō sumus suffici
entes aliqd de nobis cogitare tanq̄ ex nob. mul
to minus desiderare. **A**d qd daret nisi etiam velit
exaudire. **S**c̄cunda causa incitans ad cōfidentē
am ē incarnatio. **A**ugu. d̄ v̄bis dñi. **Q**ui fecit ho
minē factus ē homo ne p̄iret quod fecit. **I**u. xix.
Venit filius hominis q̄rere et saluūz facē qd p̄ierat.
Aug. **S**i homines p̄ire vellent de celis ad tram nō
descēderet. **T**ercia causa ē passio p nobis. **R**o.
vlij. **P**roprio filio nō pep̄cit deus. ex quo filiū tra
didit quid denegabit. **N**am omnia q̄ petē possum⁹
mus. minora sunt q̄ filius. **A**ug. **E**x quo suscepit
malum tuum. spera cōficer tibi bonum suū. **H**eb.
lx. **N**olite amittere cōfidentiaz viam q̄ h̄z magnā
remuneratōnē. **B**erū. **Q**uātum pedē fiducie i de
um posueris int̄tūm obtinebis. **A**d quodhorta
tur ap̄ls ad **H**eb. iij. **E**amus cū fiducia ad thro
num gratie eius ut misc̄tām consequamur.
Quarta dimēsiō ē longitudo sp̄ualis crucis. **I**do
gitudo sp̄ualis crucis. ē cruciatio de hoc q̄ nō su
mus assidui et continui et p̄seuerantes in dī laude
et fuitio. **I**pe em noluit descēdē s̄ p̄seuerant et cō
tinuauit vsq̄ ad mortē. et sic nos dicētes cū **J**ob
xxvij. **I**usticiā quā cepi non deseram. ad **G**al. vi.

De sancto Matheo

bonum aut facientes non desistamus. **Chrys.** Tolle perseverantiam nullum obsequium habet mercedem. **Greg.** Incassum bonum agitur si ante terminum vite deservatur. **Matth. x.** Qui perseveraverit in fine hic saluus erit.

De sancto Matheo Sermo cxxxj.

Elicitis omnibus sur-

gens securus est enim **Matth. ix.** Dicitur naturalis et luna naturaliter sequitur motus solis. quia ab eo illuminatur. et de quo magis soli appropinquat. de tanto plus quam ad terram de suo lumine prodit. Sed dicit **Macrobius.** Claritate quam prodit ex parte terre nullo modo prodit ex parte celi. imo plus ex parte superiorum illustratur. **¶** Quod quoniam soli coniungitur nihil luminis ad terram dirigit sed in parte celi in plena illuminatione existit. Mystice per lunam peccatores et stulti intelliguntur quorum heu multi sunt. inquit illud **Eccl. i.** Stultorum infinitus est numerus. Recte sic luna nunquam est stabilis. sed per hinc inde diuturnatur. sic peccator de uno peccato in aliud labitur. de quo **Eccl. xvij.** Stultus. id est peccator. ut luna mutat. Si igitur a sole iusticie. id est a christo vult illuminari necesse est ut illum sole. id est per ipsum sequatur. **ps. xxxij.** Accedite ad eum et illuminamini. et quanto plus sibi appropinquat tanto plus vanitatem mundi despiciat. Si autem peccator est oppositus soli. tunc claret in mundo vana gloria. de qua **1. Thim.** Longe a deo est animus cui hec vita est dulcis. **Gre. sup. Ezech.** Quanto frenis mens plus occupatur. tanto celestia minus videt. videtur in matheo. dum frenis inhereret christus enim sole misericordie non illustratur. **¶** Quod illustraretur necesse erat ut deum sequeretur. Hec imitatio figuratur. **Reg. xix.** Helyas venit ad helyseum aratrem in campis. misit super illum pallium suum et statim relictis bobus quibus arabat cucurrit post helyam. et transiens tulit parvum bovem. et macrauit. et coxit carnes et dedit populo. et comedit. et surgens securus est cum spiritu sancto. verus helyas. id est christus. venit ad helyseum. id est ad matheum arrantem in campis. id est avaricie intentum thelonio. Christus misit pallium. id est divinitatem palliatam humanitatem. et traxit eum. quia secundum **Pyro.** Divinitatem radij ab eis intuitu illucescebant. quos voluit attrahere attraxit. et sic de matheo factum est. Ideo statim reliquit omnia. de quo **Secundus sup. Lu.** Qui solebat rape aliena hic voluntarie reliquit propria. de quo thema. **Relictis omnibus et ceteris.** In vobis evangelij duo innuuntur. Primo per respectum divine charitatis ibi. vidit ihesus. Secundo subiungit vana reprehensio humane iniquitatis. ibi videntes. De primo dicit. vidit et ceteris. **Aristo.** in li. de animalibus dicit. Salandrinus est avis. et est albus totus in colore. nulla nigredine habet. et est humane nature quam alicuius egreditur et ad mortem. avertit faciem suam ab infirmo. si autem infirmus de consensu visus porrigens est in ipsum quasi applaudens. Spiritu sancto. sic christus totus albus. **Can. v.** Dilectus meus candidus et rubicundus et ceteris. nulla nigredine peccati habet. **Sap. vij.** Candor est lucis eterne. Iste purissimus dominus habet oculos. de quo **ps. lxxv.** qui respicit peccatores. **sin. x.** misericordie. Hanc si avertit sine dubio mortem. **Ido daniel.** Respice in me et misere mei. Si enim christus infirmum peccatorem respicit oculo misericordie non mortem in peccatis. Nam respectus dei habet multos effectus. videtur

in sermone sequenti. Et sic oculo misericordie respexit iste matheum cui et peccata dimisit. **¶** Oculo vero gratie ipsi respexit cum eum in apostolum elegit. ut per seipsum testatur dicens. Vidit ihesus hominem sedentem in thelonio. Vbi innuunt tres infirmitates. **¶** Prima eterna cupiditas. cum dicit hominem non vixit ab humo. **Gen. j.** Formavit hominem de deo de limo terre. **Greg. Matheus.** diligendo terrena factus est terrenus. **Aug.** Talis unusquisque est qualis sua dilectio. si terram amat terra es. Et bene avarus homo terra dicitur. Nam sicut terra est frigida. sic avarus non habet calorem charitatis. **Ang. lxxxiij. questionum.** Venenum charitatis avaricia. ubi avaricia regnat. ibi charitas locum non habet. Item terra claudit animalia venenosa. et sic avaricia alia peccata mortalia. **Eccl. xxi.** Quasi a facie colubum fuge peccata. id est **1. Thim. vi.** Radix omnium malorum cupiditas. **Hugo de sancto victore.** Qui avaricie innititur omnium peccatorum princeps efficitur. **Sanctus Thome. ii. ii. q. cxxx. arti. ii.** Avaricia est radix omnium malorum. non quod omnia mala semper oriuntur ab avaricia. sed quod nullum malum est quod non interdum oriatur ex avaricia. Item terra includit in se infernum. **Pyro. super Ionam.** Quod cor est in medio animalis. ita infernus in medio terre. et sic avaricia. quia dicit **Tullius.** Tota vita avari hominis plena est miserie et doloris. id est per sollicitationem. **Damas.** Maior est cruciatus avari omnia possidentis quam pauperis nihil habentis. **Eccl. v.** Omnibus diebus vite sue comedit in te nebris in curis multum et eterna atque tristitia. **¶** Secunda infirmitas accidia. quia sedentem. id est bono opere torpentem. **Leo papa.** Non torpentem sed laborantem datur premium. Nam tria sunt loca. id est celum infernum et terra. Celum deputatum est ad descendendum. **Matth. xix.** Sede bitis super sedes et ceteris. **Matth. viij.** Venient ab oriente et occidente. et recubent cum Abraham et Isaac et Jacob in regno celorum. Infernus deputatus est ad iacendum. **Proverbi. xliij.** Iacebunt mali animi bonos. et impij animi potius iustorum. **Isa. xliij.** Subter te sternetur ilinea. et operimentum tuum erunt vermes. **¶** Mundus deputatus est ad operandum. **Job. v.** Nascitur homo ad laborandum sicut avis ad volandum. **ps. lxxij.** de accidiosis. In labore hominum non sunt. et cum hominibus non flagellabunt. **Glo. h. cum demonibus.** **Ido Eccl. ix.** Quodcumque potest manus tua operari instanter fac. **Nam. ij. Thes. ij.** Qui non laborat non manducabit. Tertia infirmitas mathei erat. quia curis secularibus insudabat. quia in thelonio quod raro fit sine peccato. quia coister tales sumunt ultra premium constitutum. vel etiam a quibus non est accipiendum ut a clericis. ut bene de censu. et exactionibus. **q. li. vj.** Ratio quia debet per salutem regni exorare. **¶** Ab hoc officio fuit vocatus matheus per christum. qui dixit. Sequere me. **Beda.** Non solum incessa pedum sed et mor. ecce divina bonitas nobis in exemplum si ducit dei misericordie. **Aug.** Nemo de pietate dei diffidat. quia maior est misericordia dei omni nequitia. Si misericorditer vocavit matheum avaricie innitentem. multo magis suscipiet te clamantem. Ideo beatus. exclamat despondentes. **¶** Res profusa. res monstrosa de spargere de dei misericordia. cum omnia nostra peccata respectu dei misericordie sunt quasi una gutta respectu totius maris. Et bene per pedes mathei surgens securus est eum. qui pendens omnia